College

Beantwoording schriftelijk gestelde vragen

Aan:	Raad
Portefeuillehouder:	Mark van Stappershoef
Vragen gesteld door:	CDA
Onderwerp:	Tijdelijke wet maatregelen COVID-19
Datum:	22 september 2020

Op 26 augustus 2020 ontvingen wij van het CDA vragen over de coronawet op basis van artikel 40 Reglement van Orde. Hieronder treft u de gestelde vragen aan, met het daarbij behorende antwoord:

Vraag 1:
De coronacrisis lijkt een langdurend karakter te hebben gekregen, en kan daardoor helaas niet meer worden gezien als tijdelijke calamiteit. Het CDA vraagt zich af waar er voor de gemeenteraad ruimte zit om toch mee te kunnen denken over (de invulling van) plaatselijke coronamaatregelen? Te denken valt hierbij bijvoorbeeld aan het invoeren van mondkapjes of het afgelasten van evenementen, al was het maar om mee te kunnen denken over creatieve, lokale oplossingen op het moment dat de Veiligheidsregio de beslissing autonoom neemt.

De minister van VWS is bevoegd de voorzitters van de veiligheidsregio's opdracht te geven hoe de bestrijding van het coronavirus uit te voeren. De voorzitters hebben ter uitvoering van deze opdracht onder meer noodverordeningen vastgesteld. Omdat noodverordeningen niet bedoeld zijn voor langere duur en omwille van democratische legitimatie is het de bedoeling de noodverordeningen te vervangen door een wettelijke regeling, de Tijdelijke wet maatregelen COVID-19.

In het wetsvoorstel Tijdelijke wet maatregelen COVID-19 komt de uitvoering van de landelijke maatregelen in beginsel weer op gemeentelijk niveau te liggen. De burgemeester krijgt de bevoegdheid om bij de uitvoering van het landelijke beleid ontheffingen te verlenen. Daarnaast komen de burgemeester toezichts- en handhavingsbevoegdheden toe. Over de uitoefening van de bevoegdheden kan lokaal politiek debat worden gevoerd op basis van de reguliere verantwoordingsplicht van de burgemeester.

Het wetsvoorstel en de daarin aan de burgemeester toegekende bevoegdheden laten onverlet dat gemeentelijke bestuursorganen op verschillende beleidsterreinen taken en bevoegdheden hebben die zij ook kunnen benutten om de maatregelen die nodig zijn voor de bestrijding van de epidemie, goed te laten landen in hun gemeente. Deze beleidsterreinen, waarbij je kunt denken aan het sociaal domein, onderwijs en de fysieke leefomgeving, zijn niet alleen bij de burgemeester belegd, maar ook bij het college. Ook over de uitoefening van deze bevoegdheden leggen de lokale

bestuurders verantwoording af aan de gemeenteraad en kan lokaal debat plaatsvinden.

De gemeenteraad kan binnen de ruimte die de nationale regels geven autonome verordeningen vaststellen. Denk bijvoorbeeld aan aanvullende regels met betrekking tot exploitatie horeca, regels over openingstijden of openstelling terrassen, toerisme en evenementen. Een uitbreide toelichting op de bestuurlijke verhoudingen en de bevoegdheden, die gelden zodra het wetsvoorstel zou worden aangenomen vindt u in de memorie van toelichting[1].

Vraag 2:
Hoe ziet het college de controlerende rol van de raad in deze? Hiermee hangt samen dat we graag uitleg zouden willen krijgen over de rol van onze burgemeester in de veiligheidsregio en zijn mate van invloed hierin.

De Wet veiligheidsregio's (hierna: Wvr) geeft de voorzitter van een veiligheidsregio de bevoegdheid om in geval van een ramp of crisis van meer dan plaatselijke betekenis, ten behoeve van de rampenbestrijding en crisisbeheersing, toepassing te geven aan een aantal noodbevoegdheden die in de Gemeentewet, Politiewet en de Wet openbare manifestaties staan. Indien zij daar toepassing aan willen geven roepen zij een beleidsteam bijeen waarvan de burgemeesters van de betrokken gemeenten deel uit maken, het Regionaal Beleidsteam (RBT).

De bevoegdheden die overgaan van de burgemeester naar de voorzitter van de veiligheidsregio kunnen niet meer door de burgemeester worden uitgeoefend. Bevoegdheden die niet in de Wvr zijn genoemd blijven bij de burgemeester. De voorzitter kan geen besluiten tot toepassing van de noodbevoegdheden nemen zonder eerst het RBT te raadplegen. Voor de burgemeester bestaat dan de mogelijkheid om in het RBT schriftelijk bezwaar aan te doen tekenen, indien hij van mening is dat een voorgenomen besluit het belang van zijn gemeente onevenredig schaadt.

Een bijzondere bevoegdheid vormt het nemen van handhavingsbeschikkingen (dwangsom of bestuursdwang). Deze maken volgens de Wvr geen deel uit van de bevoegdheden die overgaan van de burgemeester naar de voorzitter van de veiligheidsregio. Door de Tijdelijke wet COVID-19 Justitie en Veiligheid is deze bevoegdheid echter ook in de handen gelegd van de voorzitter van de veiligheidsregio. Binnen de Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant geldt echter een mandaat voor de burgemeesters om namens de voorzitter handhavingsbesluiten te nemen.

Omdat elke gemeente binnen de veiligheidsregio met corona van doen heeft, zouden alle burgemeesters deel moeten nemen aan het RBT. Dit is geen werkbare situatie. Vandaar dat er besloten is tot een afvaardiging van twee burgemeesters per district in het RBT. Namens het district Hart van Brabant nemen burgemeester Van Aart (Loon op Zand) en locoburgemeester Dols (Tilburg) deel aan het RBT.

De burgemeester heeft in het afgelopen half jaar regelmatig direct contact gehad met de voornoemde burgemeesters over onderwerpen die voor de gemeente Goirle van belang waren. Ook zijn er meerdere bijeenkomsten georganiseerd voor alle burgemeesters waarbij ze zijn bijgepraat over de bestrijding van de crisis en hebben zij hier onderwerpen aangekaart. Via deze wegen zijn diverse onderwerpen ingebracht bij het RBT en hebben wij invloed uitgeoefend op de onderwerpen en de afhandeling ervan.

[1] Zie voor memorie van toelichting: Wetsvoorstel Tijdelijk wet maatregelen COVID-19

Vraag 3:
Het CDA wil graag inzicht in hoe transparantie en openheid gewaarborgd worden over de werkwijze van de Veiligheidsregio.

Voor de burgemeester geldt de reguliere verantwoordingsplicht zoals vastgelegd in de Gemeentewet. Daarnaast is in de Wvr voorzien in de verantwoording van de voorzitter van de veiligheidsregio richting de gemeenteraden. De voorzitter van de veiligheidsregio brengt na afloop van een ramp of crisis schriftelijk verslag uit aan de raden van de getroffen gemeenten over het verloop van de gebeurtenissen en de besluiten die hij heeft genomen. Hij vermeldt daarbij of een burgemeester gebruik heeft gemaakt van de bevoegdheid schriftelijk bezwaar aan te tekenen. In geval de gemeenteraad na ontvangst van het verslag vragen heeft kan de raad deze schriftelijk aan de voorzitter stellen. Deze beantwoord de vragen in overeenstemming met de burgemeesters die deel uitmaakten van het RBT.

Daarnaast kan de raad de voorzitter verzoeken om in de raad mondelinge inlichtingen over de genomen besluiten te verstrekken. Indien de raad de mondelinge toelichting van de voorzitter heeft gehoord kan deze, indien gewenst, zijn standpunt over de besluiten via de Commissaris van de Koning ter kennis brengen aan de Minister van Justitie en Veiligheid. De Commissaris van de Koning voegt aan de standpunt van de raad zijn oordeel over de besluiten toe. De voorzitter van de veiligheidsregio heeft inmiddels een tussentijdse rapportage opgesteld, die met u is gedeeld via de raadsinformatiebrief van 8 september 2020.

Los van de beschreven formele verantwoordingsprocedure heeft de veiligheidsregio een groot aantal informatiebrieven verstuurd aan alle gemeenteraden van de regio. Alle door de voorzitter afgekondigde noodverordeningen zijn bovendien bekend gemaakt en gepubliceerd op de website van de veiligheidsregio[2].

[2] De noodverordening van 13 maart 2020 is ook bekendgemaakt en gepubliceerd in een aantal Gemeentebladen. Vanaf 16 maart 2020 zijn de noodverordeningen ook in het blad gemeenschappelijke regelingen bekendgemaakt en gepubliceerd.